

education

Department:
Education
North West Provincial Government
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

PROVINSIALE ASSESSERING

GRAAD 6

SOSIALE WETENSKAP: GESKIEDENIS EKSAMENVRAESTEL NOVEMBER 2024

PUNTE: 40

TYD: 1 uur

LEERDER: _____

SKOOL : _____

LEO : _____

DISTRIK : _____

Die vraestel bestaan uit 8 bladsye.

Toekenning van punte					TOTAAL
Vrae	1	2	3	4	40
Punte	8	7	15	10	
Leerder se punte					

INSTRUKSIES AAN LEERDERS:

1. Die vraestel bestaan uit AFDELING A en AFDELING B.
2. Lees al die vrae aandagtig deur.
3. Beantwoord AL die vrae.
4. Skryf duidelik en leesbaar.
5. Lees bronne aandagtig deur om jou te help om die vrae te beantwoord.
6. Beantwoord AL die vrae op die vraestel.

AFDELING A: Demokrasie en Burgerskap**VRAAG 1**

1.1 Pas elke reg in KOLOM A by 'n verantwoordelikheid in KOLOM B. Skryf die korrekte letter in KOLOM C.

KOLOM A Jy het die reg tot:	KOLOM B Jy het 'n verantwoordelikheid om:	KOLOM C
1.1.1 Privaatheid	A om nie Rommel te strooi nie	1.1.1
1.1.2 'n Skoon omgewing	B om nie leuens oor iemand te vertel nie	1.1.2
1.1.3 Word beskerm	C om aan iemand se deur te klop voordat jy in gaan	1.1.3
1.1.4 Vryheid van uitdrukking	D om ander mense te respekteer al is hulle anders as jy	1.1.4
1.1.5 Wees gelyk voor die reg	E om nie ander seer te maak of te boelie nie	1.1.5

[5]

1.2 Herrangskik die hiërargiese orde van hierdie howe van die belangrikste tot die minder belangrikste.

Hof van Appèl	Hooggeregshof	Konstitusionele Hof

1.2.1 _____ (1)

1.2.2 _____ (1)

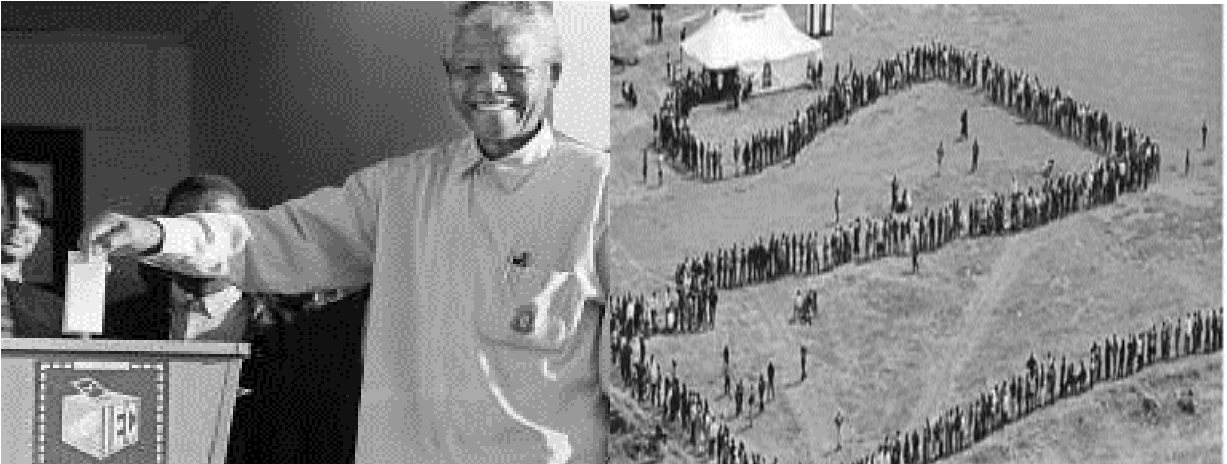
1.2.3 _____ (1)

(1 x 3) (3)

[8]

VRAAG 2

2.1 Kyk na die bron hieronder en vul die ontbrekende woorde in..

[Aangepas uit: *Grade 6 Platinum textbook*]

Apartheid het amptelik geëindig op 2.1.1 _____. Op daardie dag het Suid-Afrika 'n 2.1.2 _____ land geword. Alle Suid-Afrikaanse volwassenes is uiteindelik toegelaat om te 2.1.3 _____. Hulle kon stem vir enige 2.1.4 _____ 2.1.5 _____ wat hulle wou hê moet regeer. Voor dit was slegs 2.1.6 _____ toegelaat om te stem. Vandag vier ons die 27ste April as 2.1.7 _____.

[7]

TOTAAL AFDELING A: 15

AFDELING B**VRAAG 3****Medisyne deur tyd****Dr Chris Barnd doen die EERSTE wêreld se eerste menslike hartoorplanting**

Op 3 Desember 1967 het die Suid-Afrikaanse dokter, dr Christiaan (Chris) Barnard, die wêreld se eerste mens-tot-mens-hartoorplanting by die Groote Schuur-hospitaal, Kaapstad, uitgevoer. Hierdie buitengewone gebeurtenis wat die grense van die wetenskap verskuif het, het in die Charles Saint-teater by die Groote Schuur-hospitaal plaasgevind. Ná 'n dekade van hartoperasies was Barnard en sy begaafde kardiotorakale span van dertig (sy broer Marius ingesluit), goed toegerus om dié nege-uur lange operasie uit te voer.

Die ontvanger was Louis Washkansky, 'n drie-en-veftigjarige kruidenier met 'n verswakke hartkwaal. Washkansky het die hart ontvang van Denise Darvall, 'n jong vrou wat op 2 Desember deur 'n motor omgery is en breindood verklaar is nadat sy ernstige breinskade opgedoen het. Haar pa, Edward Darvall, het ingestem tot die skenking van sy dogter se hart en niere. Die operasie het kort na middernag op 'n Saterdag begin en is die volgende oggend net voor 06:00 voltooi toe die nuwe hart in die bors van Louis Washkansky elektries in aksie geskok is.

Nadat hy sy bewussyn herwin het, kon hy praat en by geleentheid loop, maar sy toestand het versleg en hy is agtien dae ná die hartoorplanting aan longontsteking dood. Groote Schuur-hospitaal het die 'Hart van Kaapstad-museum' op die been gebring wat diegene vereer wat 'n leidende rol in die chirurgiese prestasie gespeel het. Teaters A en B is die oorspronklike teaters en is herskep om 'n outentieke voorstelling van die baanbrekende operasie te vertoon.

[Aangepas uit: <http://daily.co.uk/femail/article>]

3.1 Hoe het die volgende mediese netheid gehelp met die eerste hartoorplantings operasie?

3.1.1 X-strale:

_____
_____ (2)

3.1.2 Netheid in die operasieteater:

_____
_____ (2)

3.1.3 Bloedoortappings:

_____
_____ (2)

3.1.4 Verdowingsmiddels:

_____
_____ (2)

3.1.5 Diagnoser:

_____
_____ (2)

3.2 Wie was die eerste dokter wat 'n hartoorplanting uitgevoer het?

_____
_____ (1)

3.3 In watter jaar was die oorplanting uitgevoer?

_____
_____ (1)

3.4 Wat was die naam van die persoon wat 'n nuwe hart ontvang het?

_____
_____ (1)

3.5 Hoe lank het hy na die operasie gelewe?

_____ (2)

[15]

VRAAG 4: Die Nasionale Simbole

Kyk na die prent hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

4.1

[Aangepas uit: Graad 6 platinum learner's textbook]

4.1.1 Watter nasionale simbool word in die prent hierbo na verwys?

---

(2)

4.1.2 Noem drie (3) dinge of dokumente waar hierdie simbool gevind kan word.

---

(3)

4.2 Skryf 'n paragraaf van 5-6 lyne om die verskil te verduidelik tussen inheemse genesing en Westerse medisyne. (5)

[Aangepas uit: van Krugerpark.co.za/Africa-bushmen.html]

Rubriek

Vlak van prestasie		Punte
Vlak 1	Gebruik bewyse op 'n elementêre wyse bv.toon min of geen begrip. Gebruik bewyse gedeeltelik om oor onderwerp te rapporteer of kan nie oor onderwerp verslag doen nie.	0-1
Vlak 2	Bewyse is meestal relevant en hou baie verband met die onderwerp. Gebruik bewyse op 'n baie basiese manier.	2-3
Vlak 3	Gebruik relevante inligting, bv. demonstreer 'n deeglike begrip van die onderwerp. Gebruik bewyse baie effektief in 'n georganiseerde paragraaf wat 'n begrip van die onderwerp toon.	4-5

[10]

TOTAAL AFDELING B: 25
GROOTTOTAAL: 40